

**2024 оқу жылына арналған
«Алпамыс батыр» бөбекжай бақшасы МКҚК-ның
терроризмге қарсы іс-шаралар
ЖОСПАРЫ**

№	Іс-шаралар	Мерзімі	Жауаптылар
Бірінші кезектегі, кезек күттірмейтін іс-шаралар			
1	«Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы» 13.07.1999 № 416 Заңымен танысу (өзгерістер мен толықтырулармен, қажет болған жағдайда)	Жылына 2 рет	Меңгеруші Жауапты тұлға
2	МДҰ аумағына азаматтар мен автокөліктерді кіргізудің өткізу режимін күшейту	Тұрақты	Меңгеруші Шаруашылық меңгерушісі
3	Сыртқы қауіпсіздікті ұйымдастыру (қақпаларда, құлыптардың болуы)	Тұрақты	Шаруашылық меңгерушісі
4	«Терроризмге қарсы топ құру, терроризмге және экстремизмге қарсы іс-қимыл жөніндегі жұмыс жүйесін бекіту, терроризмге қарсы топ туралы ережені бекіту туралы» бұйрық шығару	Бір жылдың ішінде	Меңгеруші
5	Күнделікті қызмет жағдайында қызметкерлер мен балалардың қауіпсіздігін, терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету бойынша нұсқаулық	Жылына 2 рет	Меңгеруші Жауапты тұлға
6	Жарылғыш құрылғыға ұқсас затты табу кезіндегі іс-әрекеттер бойынша нұсқаулық	Жылына 2 рет	Меңгеруші Жауапты тұлға
7	Террористік акт қатері түскен кезде телефон арқылы, террористік акт қатері келіп түскен кезде жазбаша түрде, террористер кепілге алған кездегі іс-қимылдар бойынша нұсқама	Жылына 2 рет	Меңгеруші Жауапты тұлға
8	Өткізу режимі бойынша нұсқаулық	Жылына 2 рет	Меңгеруші Жауапты тұлға
9	- МДҰ аумағын бөгде және күдікті заттардың болуына тексеру. - Объектіде немесе оған тікелей жақын жерде иесіз заттар мен заттарды табу мәніне тексеру жүргізу	Күн сайын: таңертең, серуенге дейін	Шаруашылық меңгерушісі Топ тәрбиешілері Тәрбиешінің көмекшілері Аула сыпырушы
10	Әңгімелесу өткізу үшін ІІМ өкілімен кездесуді ұйымдастыру	Жылына 2 рет	Меңгеруші Жауапты тұлға
11	МДҰ әкімшілігімен, азаматтық қорғаныс жөніндегі лауазымды адамдармен командалық-штабтық оқу-жаттығулар және МДҰ қызметкерлерімен террористік акт жасау қатері туындаған	Жылына 1 рет	Азаматтық қорғаныс бойынша жауапты тұлға

	кездегі іс-қимылдар бойынша жаттығулар өткізу		
12	Мектепке дейінгі аумаққа әкелінетін қол жүгі жүктері мен заттарына, қатты тұрмыстық қалдықтардың уақтылы шығарылуына бақылауды қамтамасыз ету	Тұрақты	Шаруашылық меңгерушісі
13	Бөгде және күдікті заттардың болмауы тұрғысынан олардың жай-күйін тексеру мақсатында тәрбиешілердің өз жұмыс орындарына уақтылы келуі (балаларды қабылдау басталғанға дейін 10-15 минут бұрын)	Тұрақты	Меңгеруші Шаруашылық меңгерушісі
14	Террористік акт жасау қаупі төнген жағдайда іс-қимыл тәртібі туралы нұсқаулықтар мен жаднамалар, ақпараттық плакаттар әзірлеу	Жылына 1 рет	Жауапты тұлға
15	Автоматты өрт дабылы жүйелері жұмысының ақаусыздығын бақылау	Күн сайын	Шаруашылық меңгерушісі
16	МДҰ-ның терроризмге қарсы қорғалуы жөніндегі жұмысты талдау	Мамыр	Меңгеруші Жауапты тұлға
Балалармен жұмыс			
1	Дайындық топтарында ҰОҚ бойынша ТҚН өткізу	Топтардың күнтізбелік жоспарына сәйкес	Топ тәрбиешілері
2	Табиғи және техногендік сипаттағы ТЖ туындаған кезде балаларды эвакуациялауды пысықтау бойынша тактикалық-практикалық оқу-жаттығулар өткізу	Тоқсан сайын	Жауапты тұлға Топ тәрбиешілері
3	Әңгіме материалдары бойынша көрнекі құралдар жасау	Күнтізбелік жоспарға сәйкес	Топ тәрбиешілері
4	ТЖ-дағы іс-қимылдар бойынша плакаттар жиынтығы бойынша жұмыс	Күнтізбелік жоспарға сәйкес	Топ тәрбиешілері
5	«Мінез-құлық ережелері немесе мен не істеуім керек» білім беру жағдайлары	Күнтізбелік жоспарға сәйкес	Топ тәрбиешілері
Ата-аналармен жұмыс			
1	МДҰ-ға бару режимі туралы тәрбиеленушілердің ата-аналарымен әңгімелесу өткізу	Ай сайын	Әдіскер Топ тәрбиешілері
2	Ақпараттық стендтерді ресімдеу (жылжымалы папка, консультациялық папка, жадынама, буклет және т. б.)	Ай сайын	Әдіскер Топ тәрбиешілері

**«Алпамыс батыр» МКҚК –ның білім беру мекемесінің басшысына
күнделікті тіршілік жағдайында қызметкерлер мен білім алушылардың
қауіпсіздігін, терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету жөніндегі
нұсқаулық**

1. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша өз қызметінде білім беру мекемесінің басшысы келесі ережелерді басшылыққа алуы керек.

Терроризммен күрес және көріністердің алдын алу бойынша басшылық құжаттардың талаптарын білу, атап айтқанда:

- «Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы» 13.07.1999 № 416-І ҚР заңы;
- «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне терроризмге қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 8.01.2013 № 63-V ҚР заңы;
- «Қазақстан Республикасында діни экстремизм мен терроризмге қарсы іс-қимыл жөніндегі 2018-2022 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламаны бекіту туралы» 15.03.2018 № 124 ҚР Үкіметінің қаулысы;
- «Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуының үлгілік паспортын бекіту туралы» 13.11.2013 № 1217 ҚР Үкіметінің қаулысы;
- «Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалу жүйесіне қойылатын талаптар» 03.04.2015 № 191 ҚР Үкіметінің қаулысы;
- «Террористік тұрғыдан осал Қазақстан Республикасы объектілерінің тізбесін бекіту туралы» 28.08.2013 № 876 ҚР Үкіметінің қаулысы.

2. Ұйымдастыру және жеке басқару:

- ✓ Сеніп тапсырылған ұйымның білім алушылары мен қызметкерлерінің қауіпсіздігін, терроризмге қарсы қорғалуын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды жоспарлау;
- ✓ Білім беру ұйымының қауіпсіздік паспортына, террористік актілерді болдырмау жөніндегі алдын алу жұмысының жоспарына, қауіпсіздікті қамтамасыз ету, терроризмге, экстремизмге қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықтарға, жадынамаларға тиісті толықтырулар мен өзгерістер енгізуді жүзеге асыру.
- ✓ МДҰ-да күзетуді, өткізу және ішкі режимді, оқу жылына қауіпсіз оқу процесін қамтамасыз ету жөніндегі жұмысты ұйымдастыру жөнінде бұйрықтар шығарады.

- ✓ Азаматтық қорғау, адамдар мен мүлікті эвакуациялау жөніндегі ұйымда жаттығулар мен оқу-жаттығулар өткізу жоспарларын; төтенше жағдайлардың зардаптарын жою жағдайына арналған іс-шараларды бекіту.
- ✓ Тәрбие жұмысының жылдық және айлық жоспарларына білім беру ұйымы ұжымының құқық қорғау органдарының, ауданның ІІО, ҰҚҚД, АҚ және ТЖ, КС өкілдерімен, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының өкілдерімен кездесулерін өткізу жөніндегі іс-шараларды енгізу; терроризмнің, экстремизмнің мәнін, олардың өздерінің қатыгез ниеттері мен акцияларын ұйымдастыру және өткізу әдістерін ашатын тақырыптарға әңгімелер, диспуттар, кештер өткізу; террористерді қырағылық пен тану қабілетін арттыру, олардың ниеттерін жүзеге асыруды алдын алу.

3. Қоршаулардың, бекітілген аумақтың, қолда бар және салынып жатқан (жөнделіп жатқан) ғимараттардың, құрылыстардың жай-күйін, азық-түлік пен мүлікті әкелуді, спорт залын, акт залын және басқа да үй-жайларды күтіп-ұстауды бақылау тәртібін және күнделікті тексеруге жауапты қызметкерлерді белгілеу.

4. Тексерілмеген және күдікті адамдарды, сондай-ақ тұруға тіркеуі жоқ адамдарды жөндеу, қандай да бір басқа қызмет көрсету үшін қызмет көрсетуші және техникалық персонал ретінде жұмысқа қабылдауды болдырмау. Кез-келген жұмыстарды жүргізуге рұқсат етілгендер олардың қызмет саласы мен аумағын қатаң шектеуі керек. МДҰ әкімшілігіндегі нақты жауапты адамдарға белгіленген режим талаптарын орындауын, олардың қызметін қадағалау мен бақылау.

5. Педагогтарды тәрбиеленушілермен сабақ өткізу орындарын жарылғыш құрылғылар болуы мүмкін заттардың болуына алдын ала көзбен шолып тексеру жүргізуге міндеттеу.

6. Балалар мен оқушылар топтарын ұйымдастыру тасымалдарын жүзеге асыратын көлік құралдарын алып жүруді ұйымдастыру туралы ережемен белгіленген тәртіп пен мерзімдерді полиция бөлімімен келісу.

7. Жалпы балабақша іс-шараларын өткізу кезінде қауіпсіздікті, терроризмге қарсы қорғауды қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдау үшін қауіпсіздік паспортын басшылыққа алу қажет. Бекітілген қызмет учаскелеріне жауапты лауазымды тұлғалардың, іс-шараны қамтамасыз ететін тұлғалардың, соның ішінде осы іс-шараға тікелей қатысатын ата-аналардың нұсқаулықтарын жеке өзі жүргізу.

8. Аумаққа кіру жолдарын, ғимараттар мен үй-жайларға кіру есіктерін күзетуді күшейту.

9. МДҰ аумағына автокөліктердің рұқсатсыз кіруіне, орналасуына тыйым салу.

10. Аумақты қандай да бір мақсатта (коммерциялық, шаруашылық, жануарларды серуендету, уақыт өткізуді ұйымдастыру және спирттік ішімдіктер ішу) тәулік бойы пайдалануды болдырмау.

11. Кент/қала әкімшілігінің контейнерлерді, гараж құрылғыларын және басқа да рұқсат етілмеген құрылыстарды аумаққа дейін немесе тікелей жақын жерде өз бетінше орналастыруға тыйым салуды, қандай да бір қауіпті материалдарды жинауға және сақтауға тыйым салуды орындауға қол жеткізу.

12. МДҰ-да қатаң өткізу режимін орнату және тұрақты ұстау. Шаруашылық кіру есіктері арқылы адамдардың рұқсатсыз кіруін болдырмау. Тәрбиеленушілер мен қызметкерлердің жаппай кіруі мен шығуына бақылау жүргізуге көмек көрсету үшін кезекші вахтерге көмек ретінде гардеробшы мен кезекші педагог тағайындау.

Сабақтың басталуымен кіреберістерді қақпаға жабық ұстау керек.

Келушілермен, оның ішінде тексеру үшін келген адамдармен диалогты олардың жеке басын куәландыратын құжаттарының және тексеру құқығына нұсқаманың бар-жоғын тексеруден бастау керек. Рұқсат бұған өкілеттігі бар лауазымды тұлғаның тиісті рұқсатынан кейін (МДҰ бойынша бұйрықпен белгіленген) жүргізілсін.

Келушілерге ұйымды бақылаусыз айналып өтуге, өзімен бірге алып келген қандай да бір заттар мен заттарды қалдыруға рұқсат етпеу.

13. Барлық қосалқы шығу жолдары жеңіл ашылатын тиектерге жабық, жарамды күйде ұсталады. Адамдар мен мүлікті эвакуациялаудың шұғыл қажеттілігі жағдайында оларды ұстауға жауаптыларды анықтаңыз.

14. ТЖ қызметкерлері мен білім алушыларды қоңырау арқылы хабардар ету жүйесі және эвакуациялау бағыты көрсеткіштерінің авариялық жарықтандыру жүйесі болуы тиіс.

15. Өртке қарсы құралдарды дұрыс ұстауға жауапты тұлғаларды тексеру тәртібін, кезеңділігін анықтау.

Мекеме бойынша бұйрықта өрт сөндіру командалары келгенге дейін жануды жою және өртке қарсы күрес үшін даярланған қызметкерлерден штаттан тыс өрт сөндіру тобын, білім алушылар мен қызметкерлерді ұйымдасқан түрде эвакуациялауды қамтамасыз ететін адамдар тобын тағайындау.

16. Күн сайын күзеттің жай-күйін бақылау, шарттық міндеттемелерге сәйкес олардың күзет функцияларын тиісінше орындауын талап ету. Басшының инженерлік-техникалық қамтамасыз ету жөніндегі орынбасарынан күзетшілердің қызмет өткеруін бақылауды және бекетті бекітілген құжаттар тізбесіне сәйкес құжаттамамен жасақтауды талап ету.

17. Ата-аналардың МДҰ-ға келу тәртібін, балаларды алып жүру тәртібі мен күту, қарсы алу орындарын; қандай да бір себептермен ұсталған балаларды жіберу тәртібін нақты айқындау.

18. Тәрбиеленушілер мен ата-аналар қол жетімді жерлерде террористік актілердің қауіп-қатері туралы жалған хабарламалар («телефондық терроризм») үшін құқық бұзушылықтарға және жауапкершілікке жол бермеу жөніндегі көрнекі үгіт жабдықтысын және ұстасын.

19. Құқық қорғау органдарымен, ҰҚҚД, АҚ және ТЖ, ҚС, жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен өзара іс-қимылды ұйымдастыру және тұрақты қолдау.

20. Ықтимал террористік актілерді дайындау немесе өткізу белгілерін анықтау жағдайлары туралы, барлық төтенше жағдайлар туралы білім бөліміне, құқық қорғау органдарына, кенттің/қаланың ІІО кезекші қызметтеріне, ҰҚҚД дереу баяндалсын.

Меңгерушінің терроризмге қарсы

қорғау жөніндегі орынбасары _____ Кошербаев Сергазы

«18» қаңтар 2025 ж.

**2025 оқу жылына арналған
«Алпамыс батыр» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-ның
терроризмге қарсы топ туралы
ЕРЕЖЕСІ**

1. Терроризмге қарсы топ (бұдан әрі - Топ) терроризмге қарсы іс-қимыл және тіршілік қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды орындау кезінде білім беру мекемесінің барлық жеке құрамының өзара іс-қимылын қамтамасыз ететін үйлестіруші орган болып саналады.
2. Топ өз қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын, заңдарын, Қазақстан Республикасы Президентінің жарлықтары мен өкімдерін, Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қарағанды облысы білім басқармасының, басқа да атқарушы өкімет пен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының қаулылары мен өкімдерін, сондай-ақ осы Ережені басшылыққа алады. Топ өз қызметін атқарушы билік және жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен, сондай-ақ мүдделі ұйымдармен өзара іс-қимылда жүзеге асырады.
3. Топ қызметінің негізгі мақсаты терроризмге қарсы іс-қимыл және білім беру мекемесінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар кешенін әзірлеу және енгізу болып табылады.
4. Топтың негізгі міндеттері:
 - ✓ білім беру объектісі аумағындағы терроризмнің жай-күйі және оның даму үрдістері туралы ақпаратты талдау;
 - ✓ терроризм көріністерінің алдын алу және қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша іс-қимылдардың келісімділігіне қол жеткізу мақсатында білім беру мекемесінің терроризмге қарсы күресті жүзеге асыратын атқарушы билік органдарымен және күш ведомстволарымен қызметін үйлестіру;
 - ✓ терроризмге қарсы іс-қимылға және білім беру мекемесінің тіршілік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған іс-шараларды жоспарлау және жүзеге асыру;
 - ✓ терроризмге қарсы іс-қимыл және мекеменің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу.
5. Топтың құқығы бар:
 - ✓ өз құзыреті шегінде терроризмге қарсы іс-қимыл және білім беру мекемесінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және жүзеге асыру үшін қажетті шешімдер қабылдауға;

- ✓ мемлекеттік, қоғамдық және өзге де ұйымдар мен лауазымды адамдардан өзіне жүктелген міндетті орындау үшін қажетті құжатты, материал мен ақпаратты сұратуға;
- ✓ Топ жұмысына қатысу үшін мемлекеттік билік органының, жергілікті өзін-өзі басқару органының, ұйымдардың (олардың басшыларының келісімі бойынша) лауазымды адамдары мен мамандарын және ата-аналар қоғамдастығының өкілдерін тартуға;
- ✓ білім беру мекемесі басшысының шешімін талап ететін, Топ құзыретіне кіретін мәселелер бойынша белгіленген тәртіппен ұсыныстар енгізуге;
- ✓ Топ шешімдерінің орындалу барысын бақылауды жүзеге асыру.

6. Топ басшысы:

- ✓ Топтың қызметіне басшылық жасайды;
- ✓ Топ қабылдаған шешімдерге қол қояды;
- ✓ өз құзыретіне кіретін мәселелерді шұғыл қарау қажет болған жағдайда Топ кеңестерін өткізу туралы шешім қабылдайды;
- ✓ Топ мүшелері арасында міндеттерді бөледі;
- ✓ Топ шешімдерінің орындалу барысын бақылауды жүзеге асырады.

7. Топ мүшелері:

- ✓ Топ отырыстарына қатысуға, қаралатын мәселелерді талқылауға және олар бойынша шешімдер әзірлеуге қатысуға;
- ✓ Топ басшысы белгілеген міндеттер мен тапсырмаларды орындауға;
- ✓ Топ шешімдерінің орындалу барысын бақылауды жүзеге асыруға қатысуға;
- ✓ кеңеске қатысу мүмкін болмаған жағдайда (шұғыл жағдайда) Топтың жауапты басшысына бұл туралы алдын ала хабарлауға;
- ✓ қажет болған жағдайда Топ басшысына күн тәртібіндегі мәселелер бойынша өз пікірін жазбаша түрде жолдауға міндетті.

Діни экстремизм мен терроризмге

Қарсы комиссия төрайымының орынбасары _____ Кошербаев Сергазы
Темирханович

«18» қаңтар 2025 ж.

18 ҚАҢТАРДА БАҚША ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІМЕН

«ТЕРРОРИЗМ ҚОҒАМҒА ҚАУІП ТӨНДІРЕДІ» АТТЫ СҰХБАТ ӨТКІЗІЛДІ.

18 қаңтардаа Ересек «Гүлдер» топтарымен «Терроризм қоғамға қауіп төндіреді» атты сұхбат өткізілді.

Мақсаты: терроризмнің не екенін және оның салдарын білу.

ТЕРРОРИЗМ МЕН ЭКСТРЕМИЗМНІҢ АЛДЫН АЛУ

Терроризм мен экстремизмнің алдын алу аясында С.Кошербаев қызметкерлермен «Терроризм мен экстремизмнің алдын алу» тақырыбында әңгіме өткізілді.

«БІЗ ТЕРРОРИЗМГЕ ҚАРСЫМЫЗ»

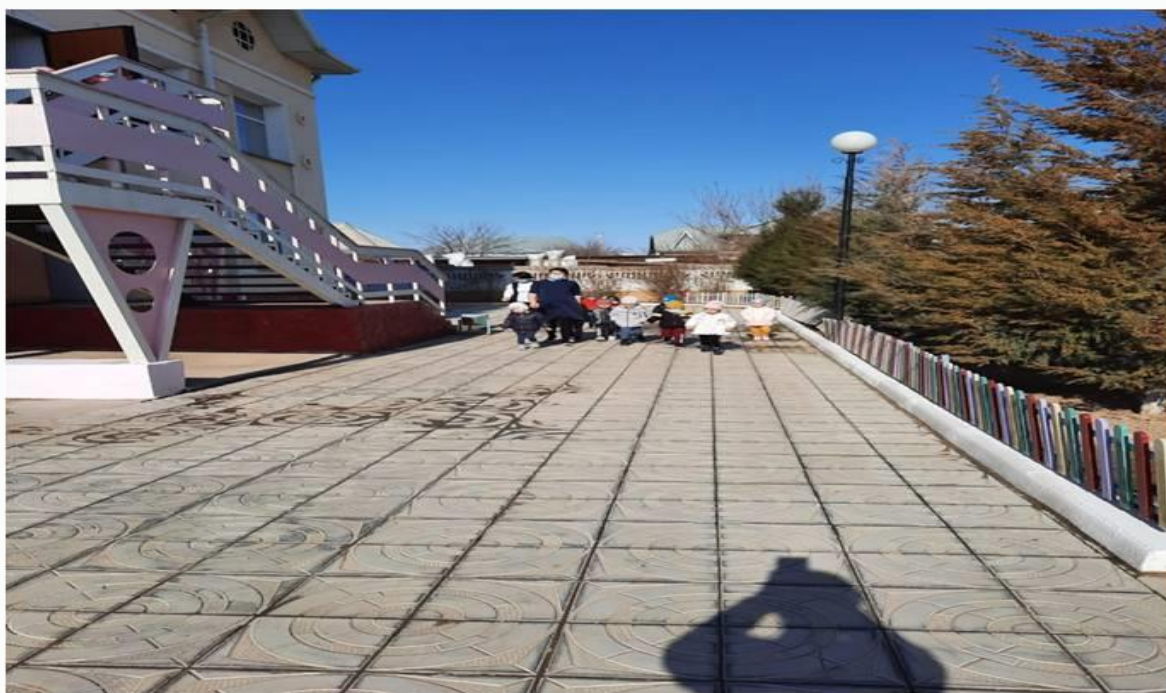
2024 жылдың 04 қыркүйек күні Ересек «Бәйшешек» тобының тәрбиеленушілерімен «Біз терроризмге қарсымыз» атты сұхбат өткізілді.

Мақсаты: Террористік актілер жасаудың алдын алу мақсатында қырағылық көрсету қажеттігіне білім алушылардың назарын аудару.

ТЕРРОРИЗМГЕ ҚАРСЫ ҚОРҒАНЫС БОЙЫНША ОҚУ-ЖАТТЫҒУЫ

20 желтоқсанда «Алпамыс батыр» бөбекжай бақшасы МКҚК-да терроризмге қарсы қорғаныс бойынша оқу-жаттығу өтті. Қызметкерлер мен тәрбиеленушілерді эвакуациялау жедел және ұйымдасқан түрде жүргізілді. Эвакуациядан кейін өрт және терроризмге қарсы іс-қимыл алгоритмі бойынша жалпы құрылыс, қоңырау шалу және нұсқау өтті.

"ТЕРРОРИЗМ"

2025 жылдың 05 қаңтар күні «Алпамыс батыр» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-да педагогтар арасында "Терроризм" тақырыбында бейнеролик көрсетілді. Аталған іс-шараның мақсаты: педагогтарға терроризм және террористік қызмет туралы түсінік қалыптастыру; педагогтарда қоғамдық сана мен азаматтық ұстанымды қалыптастыру.

ТЕРРОРИЗМГЕ БІРГЕ ҚАРСЫМЫЗ

Ересек «Гүлдер» тобында «Терроризмге бірге қарсымыз» атты түсіндірме жұмысы өткізілді. Мақсаты: балалардың лаңкестік туралы түсініктерін қалыптастыру, лаңкестік әрекеттерді жақсарту үшін оқушылардың зейінін қырағылық қажеттілігіне аудару; толеранттылықты қалыптастыруға және ұлтаралық араздық пен төзімсіздікке жол бермеуге ықпал ету.

ТЕРРОРИЗМГЕ ҚАРСЫ ҚОРҒАНЫС

2025 жылдың 4 ақпанда «Алпамыс батыр» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-да терроризмге қарсы қорғанысқа бағытталған оқу-жаттығулар ұйымдастырылды. Қызметкерлерге тәрбиеленушілерге нұсқаулықтар берілді. Жиналғандардың барлығы терроризмге қарсы қорғанысты ұйымдастыру бойынша нұсқаулық алгоритмімен танысты. Жаттығу кезінде барлығы мектеп ғимаратынан эвакуацияланды. Бақша қызметкерлері мен тәрбиеленушілері алгоритм бойынша әрекет етті. Қауіпсіздік аясындағы бұзушылықтар мен кемшіліктер анықталған жоқ.

ТЕРРОРИЗМ – ЖОҚ ДЕЙМІЗ!

Ересек «Гүлдер» тобында «Терроризм – ЖОҚ дейміз!» тақырыбында аудиториялық сағат өткізілді.

Мақсаты: оқушылардың терроризм туралы тарихи-саяси құбылыс ретіндегі түсініктерін қалыптастыру.

БІЗ ТЕРРОРИЗМ ТУРАЛЫ БІЛУІМІЗ КЕРЕК

Ересек «Бәйшешек» тобының тәрбиеленушілері «Біз терроризм туралы білуіміз керек» тақырыбында ҰІӘ өткізілді.

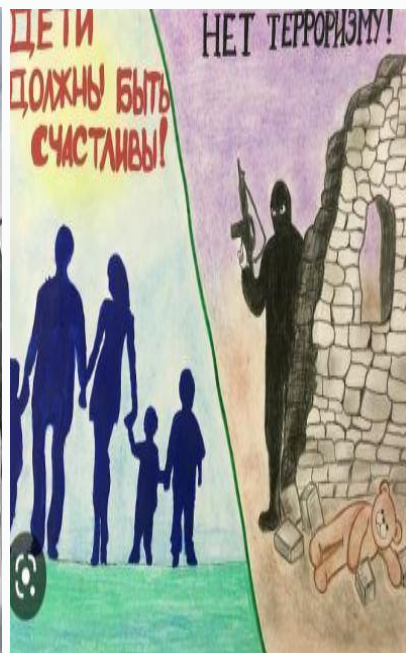
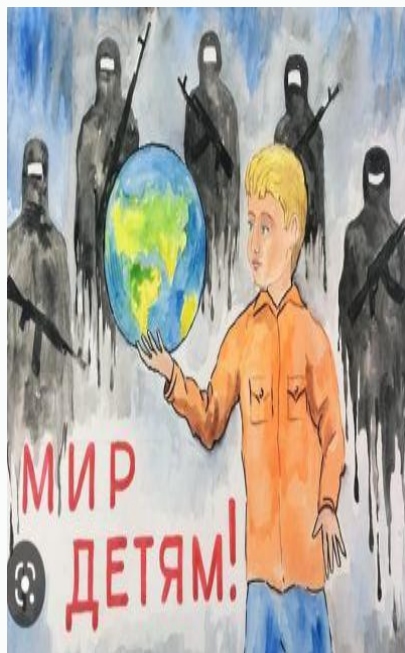
Мақсаты: балаларға әлемде болып жатқан оқиғаларды мысалдар арқылы көрсету, терроризм деген не, оның салдары қандай, одан қорғанудың қандай жолдары бар.

ТЕРРОРИЗМ ЖӘНЕ ОНЫҢ ЗАРДАПТАРЫ

Тәрбиеленушілермен «Терроризм және оның зардаптары» тақырыбында түсіндірме жұмыстары жүргізілді өткізілді.

Мақсаты: балалардың терроризм туралы білімдерін жетілдіру. Сынып сағатында оқушылар террористік акт құрбаны болмау жолдары таныстырылды.

БІЗ ТЕРРОРИЗМ ТУРАЛЫ БІЛУІМІЗ КЕРЕК

Ортаңғы «Алпамыс батыр» тобының бүлдіршіндерімен «Біз терроризм туралы білуіміз керек» тақырыбында аудиториялық сағат өткізілді.

Мақсаты: тәрбиеленушілерге әлемде болып жатқан оқиғаларды мысалдар келтіре отырып, терроризм деген не, оның салдары қандай, одан қорғанудың қандай жолдары бар екенін көрсету; ерлік, патриоттық, қырағылық деген не екенін көрсету; қайсар мінезге, жанашырлық сезіміне тәрбиелеу.

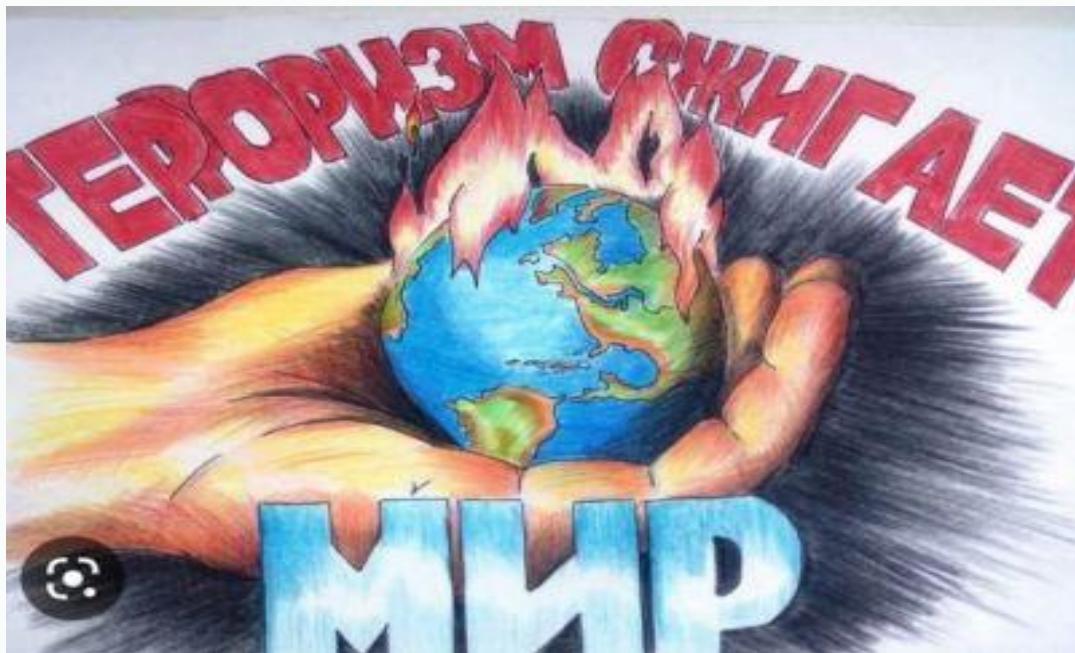

ТЕРРОРИЗМ ТУРАЛЫ НЕ БІЛЕМІЗ

20 қарашада «Алпамыс батыр» бөбекжай бақшасы МКҚК-да «Терроризм туралы не білеміз?» тақырыбында ҰІӘ өтті.

Мақсаты: балалардың терроризм тарихи-саяси құбылыс ретіндегі түсініктерін қалыптастыру.

Терроризм – адамдардың ұйымдасқан тобы зорлық-зомбылық арқылы өз мақсатына жетуді көздеген ауыр қылмыс.

Бақша тәрбиеленушілерінің қауіпсіздігі тек басшылық ұйымдастырған профилактикалық шараларға ғана емес, сонымен қатар тәрбиеленушілердің теориялық біліміне де байланысты. Тәрбиеленушілер басқалардың жеке қауіпсіздігінің саналы және жауапты көзқарасын қалыптастыру, стандартты емес жағдайларда тиімді, негізделген әрекеттерге дайын болуға тәрбиелеу қажет.

Терроризмнің алдын алу бойынша жұмыстар

Терроризм, әлемдік қоғамдастық дамуының қазіргі кезеңінде, кез-келген көріністе адамзат ХХІ ғасырға енген қоғамдық-саяси және моральдық проблемалардың ауқымы, болжанбауы және салдары бойынша қауіпті мәселелердің біріне айналды. Террористік іс-әрекеттің мақсаты қоғам мен мемлекеттің қалыпты өмірін тұрақсыздандыру болып табылады.

Терроризм туралы білім қазіргі қоғамдағы қауіпсіздікке нақты қауіп ретінде, террористік актілер кезіндегі мінез-құлық ережелері жалпы білімнің бірінші кезеңінен бастап қалыптасуы керек екені айқын.

Қоғамдық ортадағы Террористік көріністерге қарсы күрестің негізгі бағыттарының бірі олардың алдын алу болып табылады. Терроризммен күресу ғана емес, оның пайда болуының алдын алу керек екенін есте ұстаған жөн.

Балаларға террористік қауіп жағдайындағы мінез-құлықтың негізгі ерекшеліктері мен түсініктері туралы білім беру, балаларды қоғамдық орындарда қауіпсіз мінез-құлық дағдыларына үйрету, жеке қауіпсіздік негіздерін қалыптастыру, қауіпсіздік ережелерін сақтауға саналы көзқарасты дамыту үшін жүйелі жұмыс жүргізу қажет.

Егер біз өзіміз және жақындарымыз салыстырмалы түрде қауіпсіз аймақтарда өмір сүрсе де. Әлемде болып жатқан жағдайларға зер салып, сол оқиғаларға біздің балаларымыз қалай қарайды? Бұл туралы олармен қалай сөйлесуге болады? – деген сұрақты өзімізге қоюымыз тиіс.

Әрине, әр түрлі балалардың реакциясы ауырлығымен ерекшеленеді. Дегенмен, терроризм актілері біздің өмірімізге енген кезде балалар сезінетін жалпы сәттер бар. Терроризм өмірдің әдеттегі бағытын бұзады, адамдарға деген сенімді бұзады, эмоционалды тепе-теңдік пен қауіпсіздік сезімдерінен айырады. Шатасу, дәрменсіздік сезімі – бұл сезімдер ересек адамнан балаға таратылуы мүмкін.

Қазіргі жағдайда балаларда өмір қауіпсіздігі мәдениетінің негіздерін қалыптастыру, қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету міндеті – бұл физикалық және психикалық денсаулықтың негізін, салауатты өмір салты мен өмір қауіпсіздігі негіздерін қалыптастыруда шешуші болып табылатын мектепке дейінгі жас. Өйткені, мектепке дейінгі жаста баланың мінезі, өзіне және басқаларға деген көзқарасы қалыптасады. Бүгінгі таңда тәрбиешілер қазіргі әлемде баланы әлеуметтендіруге ықпал ететін, денсаулықты сақтауға және нығайтуға, балаларды қауіпсіз өмір сүру негіздеріне оқытуға бағытталған педагогикалық технологияларды, әдістерді белсенді іздестіруде.

Балалардың қауіпсіздігін арттыру үшін олар соншалықты күрделі емес білім мен дағдыларды игеруі керек – байқау, қиындықтарға алып келген қателіктерін талдай білу, елгілі бір әрекеттердің ықтимал салдары туралы, сондай-ақ қауіп-қатер туындаған жағдайда сауатты әрекет ету дағдылары. Сондықтан балада басқалардың жеке қауіпсіздігіне саналы және жауапты көзқарас қалыптастыру, әртүрлі жағдайларда тиімді, негізделген іс-әрекеттерге дайын болу қажет. Бұл міндеттер ата-аналар мен тәрбиешілердің алдында тұр.

Мысалы, балалар қауіпсіздігі мәдениетінің негіздерін қалыптастыру біздің балабақшада әртүрлі бағыттарда жүзеге асырылады. Ең бастысы-балалармен, ата-аналармен, педагогикалық ұжыммен және қызметкерлермен жұмыс. Баланы қауіптен қорғап қана қоймай, оны пайда болып қалатын қиындықтармен кездесуге дайындау, ең қауіпті жағдайлар туралы түсінік қалыптастыру, сақтық шараларын сақтау қажеттілігі, оған күнделікті өмірде қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру маңызды. Жұмыс балаға үлгі болатын ата-аналармен бірге жүргізіледі.

Біздің балабақшада «Біз терроризмге қарсымыз!» атты іс-шара өткізілді. Террористік қауіп жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың денсаулығын сақтау және қауіпсіз мінез-құлық білімі мен дағдыларын табысты қалыптастыру үшін тәрбиешілер келесі міндеттерді қойды:

- 1. Көшеде, қоғамдық орындарда, телефон арқылы сөйлескен кезде адам үшін қауіпті жағдайлар туралы түсінік қалыптастыру және т. б.*
- 2. Мектеп жасына дейінгі балаларды қауіпсіздік мәдениеті ережелеріне тарту.*
- 3. Мектеп жасына дейінгі балалардың өмір сүру қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін тәрбиеленушілердің отбасыларымен өзара іс-қимылды жандандыру.*
- 4. Ата-аналар қоғамдастығының назарын балалардың ерте жастан қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын тәрбиелеуге аудару.*

Осы орайда, топтарда қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру бойынша балалармен жұмыс бойынша, оның ішінде Антитеррор бойынша көрнекі материалдар : балалармен сөйлесуге және қарауға арналған суреттер, тақырыптық альбомдар, плакаттар, бояу беттері және т. б. ұсынылған және тәрбиешілер терроризмге қарсы бағыттағы ойын-сауық, ойындар, әңгімелер әзірледі және өткізді.

Сондай-ақ, ата-аналармен тығыз жұмыс жүргізілді: бұл консультациялар, плакаттар, буклеттер, сауалнамалар, папкалар, балалар мен ата-аналармен бірге ойын-сауық.

Тағы қоса кететін жайт, бұл жұмысты жүргізу барысында, көркем әдебиет баға жетпес мәнге ие. Балабақшада қауіпсіздік мәдениеті туралы айтылатын көптеген шығармалар оқылады: «қасқыр мен жеті ешкі»(орыс халық ертегісі, Ш. Перроның «Кішкентай Қызыл телпек», «қаздар-аққулар» (орыс халық ертегісі, «Колобок»(орыс халық ертегісі, «Түлкі және қасқыр») және басқалар. Оқу барысында өте белсенді пікірталастар болады, балалар кейіпкерлердің қателіктерін атап өтіп және белгілі бір жағдайда дұрыс мінез-құлықтың нұсқаларын ұсынады. Олар жеке бақылаудан мысалдар келтіреді, егер олар кейіпкердің орнында болса, олардың қалай әрекет еткендерін түсіндіреді.

Музыкалық жетекшінің көмегімен ертегілер бойынша театрландырылған драмалар қойылып, кіші топтағы балаларға көрсету де жөн.

Қорытындылай келе, негізінде бала оның қауіпсіздігі, ең алдымен, өзіне, бейтаныс адамға оның тартымды ұсынысына қалай жауап беретініне немесе оның өмірі дұрыс жауапқа немесе шешімге байланысты болған жағдайда не істейтініне байланысты екенін есте ұстауы керек. Ал оған үйрету – бұл біздің міндетіміз.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Экстремизм мен терроризмнің алдын алу жолдары [Электрондық ресурс]: кол жеткізу режимі: <https://alga.aktobe.gov.kz/kk/node/9976>
2. Авдеева, Н. Н. Безопасность : учебно-метод. пособие по основам безопасности жизнедеятельности детей старшего дошкольного возраста / Н. Н. Авдеева, О. Л. Князева, Р. Б. Стеркина. – СПб. : Детство-Пресс, 2002. – 133 с.
3. От рождения до школы. Примерная основная общеобразовательная программа дошкольного образования/ Под ред. Н. Е. Вераксы, Т. С. Комаровой, М. А. Васильевой. – М. -: МОЗАИКА-СИНТЕЗ, 2010. – 304 с.
4. Программа «Основы безопасности детей дошкольного возраста» / сост. Н. Н. Авдеева, О. Л. Князева, Р. Б. Стеркина // Современные образовательные программы для дошкольных учреждений / под ред. Т. И. Ерофеевой. – М. : Академия, 1999. – 227 с. – С. 170-179.